

גד א מיי פכיו מהל' שנת
הכלה די סמג לאון סה
טוש"ע אור"ח סימן שי פתח
ז:

גה ב ג מיי פ"ב מהל'
י"ט הלכה ב סמג לאון סה
שה טור שו"ע אור"ח סימן
מלו סעיף ב וסימן תלפ סעיף
ז:

מוסף רש"י

פצעלי תמרה. תמרים
שאלו מתבשלות בלילן ועולם
ונודרין אותן מהאילן ועשין
לכן חוללות, הן כן כפת
תמרים, ויבטון אותן לזמן
ומתבשלות ביצה ג. מזה.
לאכלן מכן צו"ט. (ס"ט).
אלא בגרוגרות וצימוקין.
שכן ממילה ראון לאכילה
והוא דזה אופן צידים
להעלותן וישבן וטוב און
לראון עין שייבן, אבל אל
לא דזה אופן צידים ואיכא
דלכא מנייה הכי (ס"ט).
אין משקין ורשוחין.
אורכא דמילתא נקט, משם
סורכא דמשא שמהא סתא
הפשטי (לקמן פ"ח). את
המדבריות. משום מוקצה
(ביצה ג). ונכנסות. לזמן.
ברביעה. מתממשן (ס"ט).
כילת חתנים. ולא אכל הוא,
מפי שאין לה גג למעלה רחב
שפת מפי שהיא מנוטה
בשיעור והיא יריעה שפוסקין
בכני למטל לזמן (ש"ב)
כ"ב.

מוסף תוספות

א. וע"כ בבר להורידא
הורה, כ"ש. רמ"ן.
ב. לית ליה מוקצה, דקאמר
אם יש בו מום קבוע,
ואפי' לא נפל ביום,
יעלה וישחוט. מוס' פ"ג
ט. ד"ה אין לזון. ג. וכו'. אם
יש בו מום קבוע, שרודם
בו מום מערי"ש וישחוט,
ואם לא אלא נפל בו מום
היום, לא ישחוט אפי' אם
העלותו משום הדיו
מוקצה. מוס' פ"ג ט. ד"ה
אין לזון. ד. דבבר טלטול
הוא. וי"ט. ח. והוא כיו"ט,
לטלטול. וי"ט. א. לא
אסר ביצה מטעם דנדלד
אלא. מוס' ה"ל"ט. ז. ולפי
ההוא פירוקא שמשמע
דאית ליה ל' יוחנן דאפי'
מאן דלית ליה מוקצה אית
ל' נולד. ח. ה"ן.
ז. הלכך, כיון דתרגולין
מוחזקין שם לדעת. ח'
ה"ן. ט. עליו אפרוח מת
לדעת חשבנין ל', ונעשה
בסיס לדבר האסור. ח'
ה"ן. ט. לטלטלה אפי' ע"י
יעור. מוס' ה"ל"ט.
י"א. אביי דר' יוחנן א"ר ל'
מיגו דאדקאי ואתר
מנרתא. מוס' ה"ל"ט.
י"ב. דל' שמעון שרי. מוס'
ה"ל"ט. ג. ומהם לא מצי
לאוכוחי לאסור טלטול נר
משום דהוקצה לביה"ש,
דביה"ש גופיה אינו
מוקצה מטלטול. מוס'
ה"ל"ט. ד. ד[ן]א"ע"ג
דבסוכה ס"ל כר' יהודה,
אפשר דבנר ס"ל כ"ש.
מוס' ה"ל"ט. טו. רב אסי.
וי"ט. תלמודו של
רב היה. מוס' ה"ל"ט.
י"ז. וקין לן דרבי אסי
תלמידיה דר' יוחנן הוה.
יע"ט. י"ח. ר' יוחנן. מוס'
ה"ל"ט. י"ט. המתבבלת
בשבת. מוס' לעיל י: ד"ה
ה"ן. כ. דאף לכלבים אינו
ראוי מחיים. מוס' לעיל י:
ד"ה ה"ן. כ"א. [ב]ן
שהדליקו בו באותו שבת.
מוס' ה"ל"ט. כ"ב. דפסיק
כר' יהודה. מוס' ה"ל"ט.
כ"ג. ד[ב]ההיא וכו' לא

לדבריו דר' שמעון קאמר ליה וליה לא סבירא ליה. משמע
דמספקא ליה אי ר' סבר לה כר' שמעון ותימה אמאי
לא מוכח מהיכא דלקמן דסבר כ"ש דאמר פעם אחת הלך ר' כו'
והורה בזמורה כ"ש כנ"ג וכן מציינת דמייטי צאן לדנין) צבור תס
שנפל לצור ר' יהודה הנשיא אומר
ירד מי שצקה בזמון ויראה אם יש
בו מום יעלה וישחוט כו' ומיהו צמאי
דמתיר לרשות בזמון לא אחי כ"ש
אלא צמאי דלית ליה מוקצה ומיהו
רש"י לא גרים צבור תס אלא צבור
שנפל לצור^א והשתא מני אחי כר'
יהודה ויראה אם היה צו מום זה
מעיי"ט: **הכא במאי עסקינן**
דאית ביה אפרוח מת. פירש הר"ר
יוסף דלא נקט אפרוח חי^ב משום דחי
אלא בגרוגרות וצימוקין.
הוא דזה אופן צידים
להעלותן וישבן וטוב און
לראון עין שייבן, אבל אל
לא דזה אופן צידים ואיכא
דלכא מנייה הכי (ס"ט).
אין משקין ורשוחין.
אורכא דמילתא נקט, משם
סורכא דמשא שמהא סתא
הפשטי (לקמן פ"ח). את
המדבריות. משום מוקצה
(ביצה ג). ונכנסות. לזמן.
ברביעה. מתממשן (ס"ט).
כילת חתנים. ולא אכל הוא,
מפי שאין לה גג למעלה רחב
שפת מפי שהיא מנוטה
בשיעור והיא יריעה שפוסקין
בכני למטל לזמן (ש"ב)
כ"ב.

דאית ביה ביצה. דאמר משום
נולד ל"ע דר' יוחנן גופיה'^א
מפרש טעמא דביצה משום משקין
שזנזו ואפשר דמשום הכי לא היה
אסר ר"ש לטלטלה אלא לאכילה:
דאית ביה ביצת אפרוח. נראה
לר"י דאסור לר' שמעון
משום דכיון דאית ביה אפרוח הו'
דאינו גרוגרות וצימוקין וקא מיבעיא
ליה לנצח קריויא אי שרי לטלטולי
משום דכיון דאית ביה אפרוח הו'
דאינו גרוגרות וצימוקין וקא מיבעיא
ליה לנצח קריויא אי שרי לטלטולי
משום דכיון דאית ביה אפרוח הו'
דאינו גרוגרות וצימוקין וקא מיבעיא
ליה לנצח קריויא אי שרי לטלטולי

אמר ליה מנרתא שאני. וא"ת
אמאי לא מוכח^א מהא דא"ר
יוחנן צ"י נולד וערכה (פוסה מו): דסוכה
אפי' בשמיני אסורה אלמא אית ליה
מיגו דאיתקלאי כו' כר' יהודה^ב ומיך
ר"י^ג דנר אינו מוקצה למנוחו מטלטול
שאין ציטול מזה גטלטול ולא דמי
לסוכה דאיתקלאי ציה"ש מממת
מנוה ולהכי אינו יכול להוכיח מסוכה
אנר^ד: (לעיל) **לא משום דר' אסי**
תלמידו דר' יוחנן כו'. וא"ת דילמא
ר' אסי כרז צריה סבירא ליה כדאמר
לעיל גבי שרגא דמוכה אמרו ליה
רז כהנא ורז אסי לרז הילכתא הכי
ונראה דרז אסי דלעיל לאו היינו ר'
אסי דהכא דההוא^ה דלעיל^ו חזינו של
רז כהנא והכא ר' אסי חזינו של ר'
אמי^ז: **אין אנו אלא בנר בר'**
שמעון. פי' בזמנה מממת מילוח
דהיינו נר ישן שלא הדליקו צה צאומה
שנת דלעיל דפסיק כרזי יהודה

פצעלי תמרה. תמרים הנלקטים קודם צישולן וכוסין אותם כסלים
שעושין מלוזבין וכן מתבשלות מאלהין מהו לאכול מהן קודם צישולן
מי מודה צהן דמוקצות הן כגרוגרות וצימוקין או לא: **אלא בגרוגרות**
וצימוקין. דאיכא תרמי דחנינהו צידים ולא חזו: **ור' לוי ליה מוקצה**.
דקס"ד מדבצי מנייה אליצא דרזי
שמעון אלמא הוה שמיע ליה מאצוה
דכרזי שמעון סבירא ליה: **משקין**.
דךך להשקות בהמה לפני שחיטה
שמהא נומה להפשטי: **המדבריות**.
הצריימות: צריעה. במרחשון: **ואלו**
מדבריות כל שרועות צאפר. והני
מיהא אסרי. אלמא אית ליה מוקצה:
איבעים אימא הני. מדבריות נמי
כגרוגרות דמי דחנינהו צידים ויש
טורח לילן ולהציאם: **ואיבעים אימא**.
היא דפצעלי תמרה לדבריו דרזי
שמעון קאמר ולר' לא ס"ל: **ה"ג אמר**
רז בר חנה א"ר יוחנן אמרו
הלכה כר' שמעון: אמרו. בני הישיבה:
סרוי"א קרוי"א. על שם מקומו: **כלום**
עשוי. לשום תשמיש: **אלא לתרגולין**.
הלכך ה"ל מלאכתו לאיסור וחסור.
אלמא אית ליה מוקצה: **דאית ביה**
אפרוח מת. דלא חזי למיכל ולכלבים
נמי לא חזי. ואף על גב דא"ר שמעון
מתכין את הנצלה לפני הכלבים הני
מילי במסוכנת אבל צריאה לא דלא
הוה דעתיה מאתמול לכלבים והאי
אפרוח שמת צצבת נמי לא הוה
דעתיה מאתמול לכלבים: **הניחא למר**
כו' דאמר מודה היה ר"ש. דאע"ג
דאמר^א מתכין הנצלה לפני הכלבים
ה"מ במסוכנת לדעתיה עליה
מאתמול לכלבים אבל מודה הוא
בצעלי חיים כלומר צבריאים שמתו
שאסורין שפיר קתלית דלרזי שמעון
גופיה לא חזי לכלבים: **מאי איכא**
למימר. הוה חזי לכלבים: **דאית ביה**
ציצה. שגולה היום ומודה ר' שמעון
בשולד: **והא אמר רז נתמן כו'**.
בשמעון קמייא דציצה: **דאית ביה**
ציצה אפרוח. וכלז לא אכיל לה משום
כקליפה: **וליה לא סבירא ליה**. לר'
יוחנן לא סבירא דמיהו הלכה כר'
שמעון והיינו דרז יתחק: **ואם לא**
חסנא. ומקמי דשמעת ליה לרז
יתחק לא הוה ידעת דר' יוחנן כר'
יהודה: **צפסי ידים אסור לטלטול**.
כדמפרש טעמא לקמיה דלאו לטלטולי
עבדא דלדס קובע לה מקום: **ור'**
יוחנן אמר אנו אין לנו. שום הימר
בהלכות טלטול נרות: **אלא צננ**. ישן
כרזי שמעון דמתיר אבל מנורה כו'.
הלכך אי לאו מדרז יתחק לא הוה
ידענא ליה אבל השתא ידענא
דכר' יהודה סבירא ליה צכולהו
צר ממוקצה מממת מילוח דנר ישן:
מותר

פצעלי תמרה (תמרים הרבי שמעון מהו א"ל א"י
מוקצה לר"ש אלא גרוגרות וצימוקין בלבד
ורבי לית ליה מוקצה והתנן א"י משקין
ושוחטין את המדבריות אבל משקין
ושוחטין את הבייתות ותניא אלו הן
מדבריות כל שיוצאות בפסח ונכנסות
ברביעה בייתות כל שיוצאות ורועות חוץ
לתחום ובאות ולנות בתוך התחום ר' אומר
אלו ואלו בייתות הן ואלו הן מדבריות כל
שרועות באפר ואין נכנסות לישוב לא
בימות החמה ולא בימות הגשמים איבעית
אימא הני נמי כגרוגרות וצימוקין דמיין
ואי בעית אימא לדבריו דר"ש קאמר ליה
וליה לא סבירא ליה ואיבעית אימא לדבריהם
דרבנן קאמר להו לדידי לית לי מוקצה כלל
לדידכו אודו לי מיהת דהיכא דיוצאות
בפסח ונכנסות ברביעה דבייתות ניהו
ורבנן אמרו ליה לא מדבריות ניהו אמר
רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן אמרו הלכה
כרבי שמעון וכו' א"ר יוחנן הכי והא בעא
מיניה ההוא סבא קרויא ואמרו לה סרויא
מר' יוחנן קינה של תרגולת מהו לטלטולי
בשבת אמר ליה כלום עשוי אלא לתרגולין
הכא במאי עסקינן דאית ביה אפרוח מת
הניחא למר בר אמימר משמיה ר' (דרב)
דאמר מודה היה ר' שמעון בבעלי חיים
שמתו שאסורין אלא למר בריה דרב יוסף
משמיה דרבא דאמר חלוק היה רבי שמעון
[אפי'] בבעלי חיים שמתו שהן מותרין מאי
איכא למימר הכא במאי עסקינן בדאית
ביה ביצה והאמר ר' רב נתמן מאן דאית ליה
מוקצה אית ליה נולד דלית ליה מוקצה
לית ליה נולד דאית ביה ביצת אפרוח כי
אתא רב יצחק בר' יוסף א"ר יוחנן הלכה כר'
יהודה ור' יהושע בן לוי אמר הלכה כרבי
שמעון אמר רב יוסף היינו דאמר רבה בר
בר חנה א"ר יוחנן אמרו הלכה כרבי שמעון
אמרו וליה לא סבירא ליה א"ל אביי לרב
יוסף ואת לא תסברא דר' יוחנן כר' יהודה
הא ר' אבא ורבי אסי איקלעו לבי ר' אבא
דמן חיפא ונפל מנרתא על גלימיה דר' אסי
ולא טילטלה מאי טעמא לאו משום דרבי אסי
תלמידיה דר' יוחנן הוה ור' יוחנן כרבי יהודה
ס"ל דאית ליה מוקצה א"ל מנרתא קאמרת
הורה ריש לקיש בצידין מנורה הניטלת בידו
אחת מותר לטלטלה בשתי ידיו אסור לטלטלה

ור' יוחנן אמר אנו אין לנו אלא בנר כרבי שמעון אבל מנורה בין ניטלה בידו
אחת בין ניטלה בשתי ידיו אסור לטלטלה וטעמא מאי רבה ורב יוסף דאמרי
תרווייהו הואיל ואדם קובע לה מקום אמר ליה אביי לרב יוסף והרי כילת
חתנים דאדם קובע לו מקום ואמר שמואל משום רבי חייא כילת חתנים
מותר

א) ציפה מ. ג. ס. לקמן
ק.מ.א. (א) ציפה מ. ג. ס. (א) ציף
דרכא, (ב) ציפה מ. ג. ס. (א) ציף
ג. כ. א. עירובין. ק. לקמן קלמ:
ח) לקמן ק.מ.א. (א) (דף ט. א.),
ו) ויע"ע חסופות ציפה מ. ג. ס.
ד"ה מ"ד. (א) ציפה מ. ג. ס.
ו) ויע"ע חסופות חולין יע.
ד"ה אמר רב הווא, ח) (דף
ק.מ.א. (א) ה"מ"י הממיל
ולפ"ו וכו' ה"מ"י ציפה מ. ג. ס.
דף מו ע"א ר' שם מקומו,
ח) דבפ"ר אימא: דפסקא.

תוס' ישנים

א) אין נראה לר"י פירוש זה
לד"ל לגרוגרות וצימוקין דלא
דחיה צידים וזיל סריוס
התירו שפי"ש פצעלי תמרה
לשון מפעל שמשפיע תמרים
כדי להצטל ולחייבם
ועשתה הפיעה מתקלקלת
מחליטה ואמר זמן משמעות
ודמי לגרוגרות וצימוקין
אף בגרוגרות וצימוקין
מתקלקלת יותר מהם:
ב) קשה לדפטר הסור
הקליפה ויאלנה סבל:
ג) אלא דלא צני צפירות
מי אס מותר לטלטל הקינה
משום דאפשר להשפיקו ה:
ד) א"ר הו מוקצה מממת
חקרין ס"ס:

רבינו חננאל

וכן הא דאמר ליה [ר']
לר' שמעון בריה אין
מוקצה לר' שמעון אלא
גרוגרות וצימוקין בלבד,
פשוטה היא. אמר רבה
בר בר חנה א"ר יוחנן
אמרו הלכה כר"ש. איני
אני ובע ציפה מיהו סבא
קרוייה קינה של תרגולין
מהו לטלטלה בשבת, ואמר
ליה אסור כלום עשוי אלא
לתרגולין, מכלל דר' יוחנן
כר' יהודה סבירא ליה
דאית ליה מוקצה. ושנינן
בדאית ליה בראי קינה
אפרוח מת ומשום הכי
אסורה לטלטלה. הניחא
למ"י בעלי חיים שמתו
בשבת דבריו הכל אסור
למנוח לטלטלה בשבת, ואפי' לו
לר' שמעון, אלא למידי ר"ש
מתו בבבלי חיים שמתו
שמותה לטלטול אפי' דאית
בדאי קינה אפרוח שמת
בשבת ר"ש מתו, אמאי
קא אסר ר' יוחנן והא אינו
הלכתא כר' שמעון סבירא
ליה. ויחנן אמרו הלכה כר"ש
וליה לא סבירא ליה. ודייק
נמי אביי מדר' אסר נפלה
מנרתא על גלימיה בבי ר'
אבא ולא טילטלה, ואמר
מנורה כר' שמעון, מנרתא
תלמיד דר' יוחנן הוא ור'
יוחנן במוקצה סבר לה כר'
יהודה. ודחינן לה דאביי,
ואמרין לא אפילו תימא ר'
יוחנן כר' שמעון, מנרתא
שני, דא"ר יוחנן אנו אין
לנו כר"ש אלא בנר, אבל
מנורה בין ניטלת בידו אחת
בין ניטלת בב' ידים אסור
לטלטלה, וטעמא מאי,

דבר ר' יהודה במוקצה מחמת אסור, דאף דלא הדליקו בו באותה שבת אסור בשל חרס מחמת מילוח. כד. דפסיק כר"ש. מוס' ה"ל"ט.